

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO FRANCISZKA SALEZEGO
W OKRESIE OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2009

Działalność TNFS, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009, można przedstawić w pięciu kategoriach: sprawy organizacyjne, działalność naukowa, działalność wydawnicza, popularyzacja osiągnięć nauki oraz integracja środowiska naukowego TNFS. Wskazane kategorie wyznaczają strukturę niniejszego sprawozdania.

I. SPRAWY ORGANIZACYJNE

Podstawowe sprawy organizacyjne związane z powołaniem i rejestracją Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego zostały przeprowadzone w okresie wcześniejszym. Do najważniejszych działań organizacyjnych w okresie sprawozdawczym należy zaliczyć działalność Władz Towarzystwa oraz sprawy członkowskie.

Walne Zebranie TNFS

Przyjęło się już, że Walne Zebranie, które – zgodnie z § 18 p. 1 Statutu TNFS – jest najwyższą władzą Towarzystwa, odbywa się w ramach dorocznych Zjazdów TNFS. Podobnie było w roku 2009, Walne Zebranie miało miejsce w trakcie II Zjazdu TNFS w Częstochowie w dniach 12-13 czerwca.

II Zjazd TNFS rozpoczął się w piątek w godzinach popołudniowych od spotkania Redakcji *Seminare*, następnie miało miejsce zebranie Zarządu TNFS i Komisji Rewizyjnej. Walne Zebranie odbywało się w sobotę w ramach dwóch sesji. W sesji pierwszej, podczas której uczestniczył gość honorowy, ks. bp prof. Andrzej F. Dziuba, ks. dr Marek Chmielewski wygłosił referat „150 lat istnienia Zgromadzenia Salezjańskiego”, następnie ks. dr Ryszard Sadowski zaprezentował sylwetkę Pani Zofii Langowskiej – pierwszej laureatki Nagrody TNFS. Ze względu na problemy komunikacyjne, Laureatce nie udało się dotrzeć na czas, a statuetka Nagrody TNFS i dyplom zostały jej przekazane w późniejszym terminie.

⁴ Łądzkie Sympozja Liturgiczne odbywają się od 1986 r. rokrocznie w Seminarium Salezjańskim w Łądzie, a ich twórcą był śp. ks. prof. A. Durak SDB.

W ramach drugiej sesji Walnego Zebrania, odbyła się dyskusja nad kierunkami rozwoju naszego Towarzystwa, w wyniku której zaproponowano powołanie sekcji tematycznych oraz wypracowano kilka pomysłów mających stanowić materiał wyjściowy dla Zarządu, który wytyczy temat badań prowadzonych w ramach TNFS na najbliższe lata. Podczas tej sesji odbyła się także formalna część obrad, w ramach której podjęto cztery uchwały:

- WZ-2009/06/13/1 W sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego;
- WZ-2009/06/13/2 W sprawie podziału zysków;
- WZ-2009/06/13/4 W sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności TNFS;
- WZ-2009/06/13/3 W sprawie przyjęcia protokołu Komisji Rewizyjnej TNFS.

Zarząd TNFS

W okresie sprawozdawczym Zarząd TNFS zebrał się pięciokrotnie: 3.01.2009 (Kraków); 15.03.2009 (Łomianki); 9.05.2009 (Łomianki); 12.06.2009 (Częstochowa) oraz 17.10.2009 (Łomianki).

Do najważniejszych decyzji podjętych na spotkaniu Zarządu w Krakowie należy zaliczyć:

1. przyznanie po raz pierwszy *Nagrody TNFS*, którą została uhonorowana Pani Zofia Langowska;
2. zapoczątkowanie dyskusji na temat kierunku rozwoju TNFS;
3. nakreślenie wstępnego programu II Zjazdu TNFS w Częstochowie;
4. przyjęcie projektu budżetu TNFS na rok 2009.

Marcowe zebranie Zarządu TNFS było poświęcone dwóm kwestiom:

1. podjęciu uchwały rekomendującej Walnemu Zebraniu przyjęcie sprawozdania finansowego z działalności TNFS za okres od 1.11.2007 do 31.12.2008;
2. podjęciu uchwały o nawiązaniu współpracy z Salezjańskim Stowarzyszeniem Wychowania Młodzieży w ramach konkursu 1/POKL/3.3.4/09 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytetu III „Wysoka jakość systemu oświaty”. Ze względów od nas niezależnych, projekt ten nie doszedł do skutku.

Zasadnicze kwestie podjęte na zebraniu Zarządu w dniu 9 maja 2009 to:

1. ostateczne zatwierdzenie programu II Zjazdu TNFS w Częstochowie;
2. przeprowadzenie kolejnego etapu dyskusji na temat kierunków rozwoju TNFS i wypracowanie projektu struktury Towarzystwa (podział na sekcje tematyczne).

Spotkanie Zarządu, które odbyło się w ramach II Zjazdu TNFS w Częstochowie, było poświęcone:

1. wypracowaniu ostatecznej propozycji strategii rozwoju TNFS oraz podziału na sekcje tematyczne, które Prezes zaprezentował na forum II Zjazdu TNFS w Częstochowie;
2. podjęciu uchwały o powołaniu drugiej serii wydawniczej TNFS – „Studia i Rozprawy”.

Październikowe zebranie Zarządu TNFS w Łomiankach podjęło następujące tematy:

1. upoważniono ks. Ryszarda Sadowskiego do wszczęcia działań w celu pozyskania funduszy na publikację czasopisma *Seminare* ze środków publicznych;
2. ostatecznie zatwierdzono podział na sekcje tematyczne w kształcie, jaki wyłonił się z dyskusji na II Zjeździe TNFS w Częstochowie: Sekcja I: Nauk o wychowaniu; Sekcja II: Nauk społecznych; Sekcja III: Nauk teologicznych; Sekcja IV: Nauk humanistycznych;
3. wypracowano tematykę badań, jakimi zajmie się Towarzystwo w najbliższych latach. Tematyka ta ma być przybliżona podczas III Zjazdu TNFS w ramach sympozjum pt. *Młódzież w przestrzeni „wolności demokratycznej”*.

Oprócz najważniejszych spraw przedstawionych powyżej, Zarząd niemal na każdym posiedzeniu rozpatrywał wnioski o przyjęcie do Towarzystwa nowych członków oraz inne bieżące sprawy związane z normalnym funkcjonowaniem TNFS. Zgodnie ze Statutem TNFS (§ 27, p. 5), w posiedzeniach Zarządu brali udział z głosem doradczym przedstawiciele Komisji Rewizyjnej. Na spotkania Zarządu byli też zapraszani prowincjałowie salezjańskich inspektorii polskich (Re-

gulin Zarządu § 2 p. 2), którzy osobiście, bądź przez swych delegatów, dwukrotnie uczestniczyli w posiedzeniach Zarządu w okresie sprawozdawczym.

Komisja Rewizyjna TNFS

W roku 2009 Komisja Rewizyjna spotkała się trzykrotnie: 9 maja w Łomiankach; 13 czerwca w Częstochowie oraz 17 października ponownie w Łomiankach. W roku 2009 nie wpłynęły do Komisji żadne wnioski i jedyną uchwałą tego gremium było sprawozdanie z kontroli finansów Towarzystwa oraz działalności organizacyjno-naukowej. W opinii Komisji Rewizyjnej, Towarzystwo działa zgodnie ze statutem i realizuje wyznaczone tam cele. Nie stwierdzono też żadnych nieprawidłowości.

Sprawy członkowskie

Po bardzo dynamicznym przyroście liczby członków TNFS w latach 2007-2008 (stan liczebny naszego Towarzystwa w dniu 31.12.2008 wynosił 93 członków zwyczajnych), w końcu roku 2009 liczba ta osiągnęła wartość 101. Wydaje się, że integracja środowiska naukowego polskich salezjanów została w dużej mierze osiągnięta. Obecnie, wśród kandydatów do TNFS większość stanowią osoby, którym bliskie są idee humanizmu św. Franciszka Salezego i czują się związane z Towarzystwem Salezjańskim.

Szczegóły dotyczące przyjęć nowych członków, aktualnego stanu osobowego TNFS oraz podziału członków naszego Towarzystwa wg różnych kategorii przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 1: członkowie zwyczajni TNFS w latach 2007-2009.

	Założyciele	2007	2008	2009	Łącznie
Nowopryjęci	21	22	50	8	101
Zmarli	0	0	0	0	0
Rezygnacje	0	0	0	0	0
Łącznie	21	22	50	8	101

Tabela 2: podział członków TNFS wg różnych kategorii:

	2007-2008	2009
Duchowni	64	69
osoby zakonne	52	56
Salezjanie	45	48
Świeccy	28	31
Mężczyźni	64	70
Kobiety	29	31
obywatele polscy	92	100
Obcokrajowcy	1	1
z tytułem zawodowym magistra	13	13
ze stopniem doktora	43	48
ze stopniem doktora habilitowanego	3	4
na stanowisku profesora	29	29
z tytułem profesora	5	7

Dane zawarte w Tabeli 2 zostały przedstawione w oparciu o informacje, jakimi dysponował Sekretariat TNFS w dniu 31.12.2009 roku.

TNFS realizuje swoje cele statutowe w oparciu o fundusze zgromadzone ze składek członkowskich oraz różnego rodzaju dotacje. Wpływy ze składek w omawianym okresie przedstawia Tabela 3.

	2007	2008	2009
Wpłaty dokonane	42	76	42
Wpłaty zaległe	1	16	59
Odsetek zaległości	2,3%	18,3%	58,4%
Łączna kwota wpłat	1 260 zł	2 280 zł	1 260 zł

Stan wpłat przedstawiony w Tabeli 3 odzwierciedla sytuację na dzień 31.12.2009 roku.

Ze względu na reorganizację struktury studiów seminaryjnych w polskich inspektoriatach salezjańskich, w roku 2009 przestało istnieć Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łodzi. Spowodowało to zmniejszenie do sześciu liczby członków wspierających TNFS.

II. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Działalność naukowa naszego Towarzystwa w roku 2009 przedstawia się skromnie, nie zorganizowaliśmy w tym okresie żadnego sympozjum, a podczas II Zjazdu TNFS w Częstochowie został wygłoszony tylko jeden referat: „150 lat istnienia Zgromadzenia Salezjańskiego” (ks. dr Marek Chmielewski SDB, Wikariusz Inspektora Salezjańskiej Prowincji Piłskiej). Taki stan rzeczy jest wynikiem decyzji Zarządu, który uznał, że priorytetem na rok 2009 było wypracowanie kierunku rozwoju Towarzystwa. W wyniku refleksji ustalono, że w kolejnych latach TNFS będzie zajmować się zagadnieniami dotyczącymi młodzieży, a tematyka młodzieżowa ma stanowić specyfikę Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego. Ogólny program badań Towarzystwa określono jako „Młodzież i jej świat”. Na najbliższy okres program ten ukonkretniono w formie hasła „Młodzież w przestrzeni «wolności demokratycznej»”. III Zjazd TNFS ma zainaugurować prace badawcze nad tym zagadnieniem.

Ze względu na szeroką panoramę dyscyplin naukowych reprezentowanych przez członków naszego Towarzystwa, Zarząd podjął decyzję o stworzeniu sekcji tematycznych. Aktualnie istnieją 4 sekcje, choć w miarę potrzeb i przybywania członków reprezentujących poszczególne specjalności mogą powstawać nowe lub reorganizować się aktualne sekcje:

- ✓ Sekcja I: Nauk o wychowaniu,
- ✓ Sekcja II: Nauk społecznych,
- ✓ Sekcja III: Nauk teologicznych,
- ✓ Sekcja IV: Nauk humanistycznych.

Interdyscyplinarny charakter TNFS stwarza możliwości wieloaspektowego badania sytuacji współczesnej młodzieży i – jak mamy nadzieję – za jakiś czas nasze Towarzystwo będzie stanowić ważny głos we współczesnej debacie naukowej nad zagadnieniami młodzieżowymi.

III. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Działalność wydawnicza TNFS ogniskuje się przede wszystkim wokół czasopisma *Seminare. Poszukiwania naukowe*. Rosnący prestiż i poziom naszego czasopisma przyczyniły się do podjęcia przez Redakcję *Seminare* decyzji o przekształceniu tego periodyku z rocznika w półrocznik. Mamy nadzieję, że decyzja ta przyczyni się do jeszcze większej popularyzacji tego czasopisma i wzrostu jego rangi wśród polskich periodyków naukowych.

Oprócz serii wydawniczej, pt. „Biblioteka Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego”, zapoczątkowanej w roku 2008, 12 czerwca 2009 r. Zarząd TNFS powołał drugą serię wydawniczą Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego o nazwie „Studia i Rozprawy”. Mamy nadzieję, że seria ta już wkrótce będzie miejscem publikowania rozpraw naukowych członków naszego Towarzystwa.

IV. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA OSIĄGNIĘCIA NAUKI

TNFS popularyzuje osiągnięcia nauki przede wszystkim przez publikacje oraz sympozja, w których upowszechniana jest wiedza z różnych dyscyplin naukowych, szczególnie z zakresu wychowania oraz historii i aktualnej działalności salezjanów w Polsce i na świecie. Dlatego, oprócz publikacji i sympozjów organizowanych bezpośrednio przez TNFS, chętnie obejmujemy patronatem inicjatywy bliskich nam środowisk.

W okresie sprawozdawczym TNFS objęło patronatem 3 sympozja. Były to:

- XIII Ogólnopolska Konferencja „Etyka w życiu gospodarczym”, zorganizowana przez Salezjańską Wyższą Szkołę Ekonomii i Zarządzania w Łodzi w dniach 14-15 maja 2009 r.
- V Międzynarodowe Sympozjum „Ks. Michał Rua (1837-1910), pierwszy następca Księdza Bosko”, zorganizowane przez zaprzyjaźnione z naszym Towarzystwem Stowarzyszenie Miłośników Historii Salezjańskiej [Associazione Cultori di Storia Salesiana (ACSS)] oraz Salezjański Instytut Historyczny [Istituto Storico Salesiano (ISS)]. Sympozjum odbyło się w Turynie w dniach 28.10-1.11.2009 r.
- Sesja naukowa „Prymas Polski kard. August Hlond wobec wielkich konfliktów epoki – II wojny światowej i zimnej wojny. W siedemdziesiąt rocznicę wybuchu II wojny światowej”, zorganizowana przez Salezjański Instytut Historyczny (ISS), Stowarzyszenie Miłośników Historii Salezjańskiej (ACSSA), Stację Naukową Polskiej Akademii Nauk (PAN) w Rzymie we współpracy z Ambasadą Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej. Sesja odbyła się w Rzymie w dniu 14 grudnia 2009 r.

Kolejną formą popularyzacji osiągnięć nauki, a szczególnie salezjańskiego modelu wychowania, było przyznanie pierwszej edycji Nagrody TNFS – *Praemium Societatis Scientiarum Francisci Salesii*. Pierwszą laureatką Nagrody została Pani Zofia Langowska, którą uhonorowano za jej oddaną pracę wychowawczo-edukacyjną na rzecz młodzieży ubogiej.

Popularyzacja osiągnięć nauki jest – od tego roku – realizowana także poprzez witrynę internetową TNFS, która stanowi przestrzeń promocji publikacji członków naszego Towarzystwa. Mamy nadzieję, że z czasem coraz więcej członków TNFS będzie przysyłać informacje o swoich nowych publikacjach i dzięki temu szerzej propagować wyniki prowadzonych badań naukowych. W roku sprawozdawczym na witrynie TNFS zamieszczono informację o następujących publikacjach naszych członków:

- Jan J. Sztadynger, *Rodziny kapital społeczny a wzrost gospodarczy w Polsce*, *Ekonomista* (2009)2, s. 189-210;
- Ks. Czesław Kustra, *Podstawy michalickiego systemu wychowania*, *Michalineum* 2009;

- Ks. Henryk Skorowski, *Kościół a polskie spory okresu transformacji*, Wydawnictwo UKSW 2009.

5. INTEGRACJA ŚRODOWISKA NAUKOWEGO

Wydaje się, że integracja środowiska TNFS jest ważnym zadaniem, przed którym stoi obecny Zarząd. Elementami, które konsolidują nasze młode towarzystwo naukowe są przede wszystkim doroczne zjazdy. Ukształtowała się już tradycja, że ich dwudniowy charakter jest okazją nie tylko do naukowej dyskusji, ale także do osobistych spotkań, wymiany pomysłów i nawiązania indywidualnej współpracy. Mamy nadzieję, że powołanie sekcji tematycznych będzie jeszcze bardziej sprzyjało procesowi integracji członków TNFS pracujących w różnych środowiskach naukowych w Polsce i poza jej granicami.

Ważnym czynnikiem integrującym nasze Towarzystwo jest także tworzenie wspólnoty na modlitwie. Tegoroczny Zjazd TNFS w Częstochowie jest najlepszym tego przykładem. Wspólna modlitwa podczas Apelu Jasnogórskiego w Kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej oraz sprawowana tam – pod przewodnictwem ks. prof. bp. Andrzeja F. Dziuby – msza św. były okazją do pogłębiania osobistych więzi członków TNFS na o wiele głębszym, niż tylko intelektualny, poziomie.

Ważną rolę integracyjną pełni też nasza witryna internetowa oraz rozsyłane drogą elektroniczną wiadomości. Witryna TNFS nie jest jedynie platformą wymiany informacji naukowych, stanowi bowiem także środek, przy pomocy którego przekazywane są m.in. życzenia świąteczne i inne ważne wiadomości na temat działalności TNFS.

* * *

Wydaje się, że na obecnym etapie działalności naszego Towarzystwa Naukowego stajemy na początku dobrze przemyślanej i rozeznanej drogi, która ma nas prowadzić, w duchu naszego świętego Patrona, w stronę badań skoncentrowanych na młodzięży. Miejmy nadzieję, że rok 2010 zaowocuje dynamicznym wkroczeniem na tę drogę i przyczyni się do zrealizowania ambitnych celów, jakie sobie wyznaczaliśmy.

W imieniu władz naszego Towarzystwa oraz własnym, pragnę podziękować wszystkim członkom TNFS, którzy swoim zaangażowaniem przyczynili się do aktywnego funkcjonowania Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego.

Ks. Ryszard F. Sadowski SDB
Sekretarz TNFS